

تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی

Financial statement analysis

مدرس حمید دیانت‌پی

هدف صورت‌های مالی

هدف صورت‌های مالی، ارائه اطلاعاتی تلخیص و طبقه‌بندی شده درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی واحد تجاری است که برای طیفی گسترده از استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی در اتخاذ تصمیمات اقتصادی مفید واقع شود. صورت‌های مالی همچنین نتایج ایفای وظیفه مباشرت مدیریت یا حسابدگی آنها را در قبال منابعی که در اختیارشان قرار گرفته است، نشان می‌دهد. به منظور دستیابی به این هدف، در صورت‌های مالی یک واحد تجاری اطلاعات زیر ارائه می‌شود:

الف . دارایی‌ها،

ب . بدهی‌ها،

ج . حقوق صاحبان سرمایه،

د. درآمدها،

ه . هزینه‌ها، و

و. جریانهای نقدی.

استفاده کنندگان از صورت‌های مالی

- ✓ سرمایه‌گذاران
- ✓ اعطاکنندگان تسهیلات مالی
- ✓ تأمین‌کنندگان کالا و خدمات و سایر بستانکاران
- ✓ مشتریان
- ✓ کارکنان واحد تجاری
- ✓ دولت و مؤسسات دولتی
- ✓ جامعه به طور اعم
- ✓ سایر استفاده‌کنندگان

مجموعه کامل صورت‌های مالی

- ترازنامه
شماره ۱
- صورت حساب سود(زیان)
شماره ۲
- صورت جریان وجوه نقد
شماره ۳
- صورت سود(زیان) جامع
شماره ۴
- یادداشت‌های همراه صورت های مالی
شماره ۵

ارتباط بین صورتهای مالی

- صورتهای مالی اساسی با یکدیگر ارتباط ذاتی دارند زیرا همگی جنبه‌های عملیات و رویدادهای مالی یگانه‌ای را گزارش می‌کنند. اگرچه هر یک از صورتهای مالی اطلاعات متفاوتی را ارائه می‌کنند اما از آنها انتظار نمی‌رود نیازهای اطلاعاتی تمامی استفاده‌کنندگان را تامین نماید.

تعریف تجزیه و تحلیل صورتهای مالی

انتخاب اطلاعات مالی، مقایسه و مشخص نمودن رابطه بین اطلاعات مالی، تفسیر و ارزیابی مقایسات و ارتباطات تعیین شده را تجزیه و تحلیل صورتهای مالی می گویند .

- **تجزیه و تحلیل صورتهای مالی**، فرآیندی است که میزان انعکاس واقعیت های اقتصادی توسط ارقام حسابداری شرکت را ارزیابی می کند. ارزیابی ریسک حسابداری و کیفیت عایدات شرکت، برآورد قدرت سودآوری، انجام تعدیلات لازم برای صورتهای مالی در جهت انعکاس بهتر واقعیت های اقتصادی و کمک به تجزیه و تحلیل مالی، از جمله وظایف تجزیه و تحلیل صورتهای مالی می باشد.

ضرورت تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی

۱. استفاده از مبنای تعهدی حسابداری در تهیه صورت‌های مالی به علت انعکاس به موقع‌تر فعالیت‌های تجاری (حسابداری تعهدی می‌تواند انحرافات حسابداری به دنبال داشته باشد چرا که بعضاً نیازمند برآوردهایی می‌باشد).

۲. صورت‌های مالی برای مجموعه‌ای متنوع از استفاده‌کنندگان تهیه می‌شود. بدین معنا که معمولاً اطلاعات مالی برای اهداف تحلیلی کاربر خاص، نیازمند تعدیلات می‌باشد.

تجزیه و تحلیل صورتهای مالی

□ تجزیه و تحلیل افقی

□ تجزیه و تحلیل عمودی

□ تجزیه و تحلیل هم مقیاس

فرآیند تجزیه و تحلیل افقی به شرح ذیل است:

- بدست آوردن معیار مقایسه ای سرفصل های صورت های مالی در دوره های زمانی مشابه
- شناسائی تغییرات غیر نرمال در صورت های مالی
- تجزیه و تحلیل اقلام غیر نرمال

ترازنامه میان دوره ای	واقعی دوره منتهی به	سال مالی منتهی به	شرح	درصد	واقعی دوره منتهی به	سال مالی منتهی به	درصد
	۱۳۸۷/۱۲/۳۰	۱۳۸۶/۱۲/۲۹			۱۳۸۶/۱۲/۲۹	۱۳۸۶/۱۲/۲۹	
داراییها			بدهیها				
موجودی نقد	۳,۶۹۱,۳۰۶	۱,۷۰۸,۸۴۷	حسابها و اسناد پرداختی تجاری	(۳۲)	۵,۴۰۴,۷۸۷	۸۹۰,۹۶۰	۹۲
سرمایه گذارهای کوتاه مدت	۰	۱,۶۷۸,۸۸۰	سایر حسابها و اسناد پرداختی	--	۰	۱,۷۵۳,۹۵۴	(۴)
طلب از شرکتهای گروه و شرکتهای وابسته	۰	۰	بدهی به شرکتهای گروه و وابسته	--	۰	۰	--
حصه جاری حسابها و اسناد دریافتی تجاری	۶,۱۹۴,۲۸۲	۴۱۹,۱۴۹	پیش دریافتها	۹۴	۳,۱۹۴,۷۲۰	۱,۳۰۷,۵۸۴	(۶۴)
سایر حسابها و اسناد دریافتی	۷۲۲,۳۷۳	۴,۰۹۵,۹۹۰	ذخیره مالیات بر درآمد	۱۹	۶۰۹,۱۱۶	۲,۴۳۴,۵۳۱	۶۸
موجودی مواد و کالا	۱۷,۵۲۲,۶۷۸	۳,۲۹۸,۳۵۴	حصه جاری تسهیلات مالی دریافتی	۶۴	۱۰,۶۵۹,۹۹۱	۱,۶۵۰,۱۶۰	۱۰۰
پیش پرداختها	۳۴۲,۶۳۷	۷,۶۲۰,۱۵۸	سود سهام پیشنهادی و پرداختی	(۷۰)	۱,۱۵۳,۶۸۳	۳,۱۱۱,۸۸۳	۱۴۵
جمع داراییهای جاری	۲۸,۴۷۳,۱۶۶	۱۸,۸۷۱,۳۷۸	جمع بدهیهای جاری	۳۵	۲۱,۰۲۲,۳۹۷	۱۱,۱۴۸,۰۷۲	۶۹
سرمایه گذارهای بلند مدت	۴,۳۳۷,۹۲۰	۳۳۲,۳۰۸	حسابها و اسناد پرداختی بلند مدت	۶۴۳	۵۸۳,۶۷۲	۱۹۴,۳۵۱	۲۰
داراییهای ثابت پس از کسر استهلاک	۱۸,۷۲۹,۶۶۰	۱,۴۹۸,۹۱۶	تسهیلات مالی دریافتی بلند مدت	(۳)	۱۹,۴۰۷,۴۷۶	۲,۰۸۹,۳۹۹	(۲۸)
داراییهای نامشهود	۲۷۹,۴۹۲	۷۳۲,۲۸۳	ذخیره مزایای پایان خدمت	(۲)	۲۸۵,۸۶۲	۵۹۵,۹۵۸	۲۳
حسابها و اسناد دریافتی تجاری بلند مدت	۰	۲,۴۶۳,۵۰۷	جمع بدهیهای غیر جاری	--	۰	۲,۸۷۹,۷۰۸	(۱۴)
پیش پرداختهای سرمایه ای	۰	۲۱,۳۲۴,۷۸۵	جمع بدهیهای جاری و غیر جاری	--	۰	۱۴,۰۲۷,۷۸۰	۵۲
سایر داراییها	۹۲۸,۸۳۷		حقوق صاحبان سهام	۲	۹۱۳,۹۲۷		
		۱۵,۸۰۰,۰۰۰	سرمایه			۱۵,۸۰۰,۰۰۰	۰
		۰	صرف سهام			۰	--
		۰	وجود دریافتی بابت افزایش سرمایه			۰	--
		۱,۵۸۰,۰۰۰	اندوخته قانونی			۱,۵۶۸,۰۹۶	۱
		۴۴۶,۳۶۲	اندوخته طرح و توسعه			۴۴۶,۳۶۲	۰
		۱۳,۵۸۸,۰۲۸	سود (زیان) انباشته			۱۰,۳۷۱,۰۹۶	۳۱
جمع داراییهای غیر جاری	۲۴,۲۷۵,۹۰۹	۳۱,۴۱۴,۲۹۰	جمع حقوق صاحبان سهام	۱۵	۲۱,۱۹۰,۹۳۷	۲۸,۱۸۵,۴۵۴	۱۱
جمع داراییها	۵۲,۷۴۹,۰۷۵	۵۲,۷۴۹,۰۷۵	جمع بدهیها و حقوق صاحبان سهام	۲۵	۴۲,۲۱۳,۳۳۴	۴۲,۲۱۳,۳۳۴	۲۵

فرآیند تجزیه و تحلیل عمودی به شرح ذیل است:

□ مشخص کردن یک یا گروهی از اقلام صورت های مالی به عنوان عدد مبنا (معمولاً فروش در صورت حساب سود و زیان و کل داراییها در ترازنامه)

□ مقایسه سایر ارقام صورت های مالی با رقم مبنای مربوط

۱۳۸۵	۱۳۸۵	شرح
۱۰۰	۱۳۷۷	درآمد
(۶۵)	(۸۹۷)	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۳۵	۴۸۰	سود ناخالص
(۲۹)	(۳۹۹)	هزینه های عملیاتی
۶	۸۱	سودخالص

تجزیه و تحلیل هم مقیاس صورت‌های مالی

این تجزیه و تحلیل به دوره های زمانی متعدد مربوط می شود.

تجزیه و تحلیل هم مقیاس را می توان همزمان با تجزیه و تحلیل افقی یا عمودی بکار برد.

شرح	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۳	۱۳۸۲
درآمد	۱۳۷۷	۱۲۶۹	۱۱۰۹	۱۱۰۰
بهای تمام شده کالای فروش رفته	(۸۹۷)	(۸۴۴)	(۷۸۹)	(۷۵۰)
سود ناخالص	۳۵	۳۳	۲۹	۳۲
هزینه های عملیاتی	(۱۹)	(۲۶)	(۲۷)	(۲۷)
سود خالص	۶	۷	۲	۵

تجزیه و تحلیل عمودی و هم مقیاس صورت حساب سود و زیان نسبت به فروش

۱۳۸۲ (درصد)	۱۳۸۳ (درصد)	۱۳۸۴ (درصد)	۱۳۸۵ (درصد)	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	درآمد
(۶۸)	(۷۱)	(۶۷)	(۶۵)	بهای تمام شده کالای فروش رفته
۳۲	۲۹	۳۳	۳۵	سود ناخالص
(۲۷)	(۲۷)	(۲۶)	(۱۹)	هزینه های عملیاتی
۵	۲	۷	۶	سود خالص

تجزیه و تحلیل افقی و هم مقیاس صورت حساب سود و زیان (سال ۱۳۴۲ به عنوان سال مبنا)

۱۳۴۲	۱۳۴۳	۱۳۴۴	۱۳۴۵	
درصد	درصد	درصد	درصد	
۱۰۰	۱۰۰	۱۱۵	۱۲۵	درآمد
۱۰۰	۴۹	۱۹۰	۱۵۹	سود قبل از مالیات

صورت‌های مالی مقایسه‌ای

به تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی در دو دوره متوالی اطلاق می‌شود، تحلیل‌کنندگان مالی تغییر مطلق ارقام صورت‌های مالی و همچنین درصد تغییر از یک سال به سال دیگر را محاسبه می‌کنند، بدین ترتیب اطلاعات جامع‌تری از صورت‌های مالی استخراج می‌شود.

درصد تغییر	مبلغ تغییر ^۱	۱۳۷۶	۱۳۷۵	
(۴٪)	(۴۸۱۹۸)	۱۱۵۹۸۶۳	۱۲۰۸۰۶۱	فروش
(۱/۵)	(۱۴۳۹۲)	(۹۵۲۱۷۶)	(۹۶۶۵۶۸)	بهای تمام شده فروش رفته
(۱۶٪)	(۳۳۸۰۶)	۲۰۷۶۸۷	۲۴۱۴۹۳	سود ناخالص
۱۴	۱۸۵۸۸	(۱۵۰۶۶۵)	(۱۳۲۰۷۷)	هزینه های عمومی اداری
۳۶	۵۸۵۳	(۲۱۸۹۱)	(۱۶۰۳۸)	هزینه بهره
(۸۲)	(۲۹۰۰۰)	(۶۳۰۰)	(۳۵۳۰۰)	مالیات بردرآمد
<u>(۵۰)</u>	<u>(۲۹۲۴۷)</u>	<u>۲۸۸۳۱</u>	<u>۵۸۰۷۸</u>	سود خالص

بررسی روند

- در این بررسی روند اقلام مهم مندرج در صورتهای مالی با مبنا قرار دادن یک سال به عنوان پایه بررسی می شود. به همین دلیل واحدهای تجاری در اغلب موارد ارقام مقایسه ای برای دوره های متوالی ۵ تا ۱۰ ساله را ارائه می کنند تا مقایسه های بیشتری انجام پذیرد. این تجزیه و تحلیل اهمیت بیشتری از تحلیل صورتهای مالی مقایسه ای در دو دوره متوالی دارد، زیرا دوره های بیشتر روند ارقام را بهتر منعکس می کند، تغییر از یک دوره مالی به دوره مالی بعد ممکن است الزاماً بخشی از یک روند کلی محسوب نشود زیرا ممکن است این تغییر در شرایط غیر عادی اقتصادی با وقوع چند رویداد غیر مکرر ایجاد شده باشد.

انواع تجزیه و تحلیل عمودی

(۱) صورتهای مالی استاندارد

(۲) تجزیه و تحلیل نسبت های مالی

صورت‌های مالی بر مبنای مقیاس مشترک (استاندارد)

در این نوع تجزیه و تحلیل تمام اطلاعات مندرج در یک صورت مالی خاص به عنوان درصدی از یک رقم شاخص از همان صورت مالی بیان می‌شود برای مثال در صورت سود و زیان تمام اقلام بر حسب درصدی از فروش یا در ترازنامه بعنوان درصدی از جمع دارائی‌ها بیان می‌شوند.

نسبت‌های مالی

```
graph TD; A[نسبت‌های مالی] --> B[نسبت‌های سودآوری]; A --> C[نسبت‌های اهرمی]; A --> D[نسبت‌های فعالیت]; A --> E[نسبت‌های نقدینگی];
```

نسبت‌های سودآوری

نسبت‌های اهرمی

نسبت‌های فعالیت

نسبت‌های نقدینگی

نسبت‌های نقدینگی

- این نسبت‌ها به استفاده‌کنندگان کمک می‌کند که بنیه مالی شرکت را در پرداخت بدهی‌های کوتاه مدت در سررسید ارزیابی کنند و به دو گروه تقسیم می‌شوند:

□ نسبت جاری

□ نسبت آنی (سریع)

نسبت جاری

- این نسبت از تقسیم دارایی‌های جاری به بدهی‌های جاری بدست می‌آید.
- این نسبت نشان می‌دهد که بستانکاران می‌توانند اطمینان داشته باشند که مطالبات آنان در سررسید پرداخت می‌گردد. واحد این نسبت، دفعه، مرتبه یا بار است و جهت آن نیز مثبت است یعنی هر چه این نسبت بیشتر باشد از نظر اعتبار دهندگان بهتر است.

نسبت جاری =	دارائیهای جاری
	بدهی‌های جاری

۴۹۴۹۶۱	= دفعه ۲/۷۳
۱۸۱۳۰۸	

نسبت سریع

- یکی از مشکلات نسبت جاری درجات متفاوت تبدیل به نقدینگی دارائی‌های جاری است. جهت رفع این مشکل از نسبت دیگری بنام نسبت سریع یا آنی استفاده می‌شود. این نسبت از تقسیم دارائی‌های سریع بر جمع بدهی‌ها بدست می‌آید.

نسبت سریع =	حسابهای دریافتی + اوراق بهادار کوتاه مدت + نقد
	بدهی های جاری

$38951 + 162521$	= ۱/۱۱ دفعه
۱۸۱۳۰۸	

نسبت‌های فعالیت یا عملیاتی

- مجموعه‌ای از نسبت‌هایی هستند که کارایی مصرف و استفاده از دارایی‌های واحد تجاری را در کسب سود و درآمد نشان می‌دهند.
- این نسبت‌ها عمدتاً شامل نسبت گردش دارایی، نسبت گردش موجودی مواد و کالا و نسبت دوره وصول مطالبات می‌باشند.
- نسبت‌های فعالیت، توان یک واحد تجاری را در استفاده از دارایی‌های جاری و غیرجاری نشان می‌دهد.

نسبت گردش موجودی کالا

گردش موجودی کالا	بهای تمام شده کالای فروش رفته
	متوسط موجودی

متوسط موجودی کالا	موجودی کالا پایان دوره + موجودی کالا اول دوره
	۲

۹۵۲۱۷۶	= ۳
$(۲۷۰۵۹۲ + ۲۶۷۶۶۳) / ۲$	

نسبت گردش دارایی

جمع درآمد	= گردش دارایی
جمع دارایی ها	

۱۵۶۰۰۰۰	= ۱.۰۷
۱۴۵۰۰۰۰	

- گردش پایین این نسبت موید هزینه‌های فرصت از دست رفته یا حداقل عدم کارایی در استفاده از دارائی‌ها است. البته جهت درک بهتر این نسبت باید همراه با سایر نسبت‌های مالی بررسی گردد.

متوسط دوره وصول مطالبات

متوسط دوره وصول مطالبات ، این نسبت متوسط روزهایی که طول می کشد تا فروش نسبه وصول شود را بیان می کند و از تقسیم عدد ۳۶۰ روز بر گردش بدهکاران بدست می آید .

	۳۶۰	۳۶۰	
متوسط دوره وصول مطالبات	گردش حسابهای دریافتنی	۷/۷۱	۴۷

بطور متوسط ۴۷ روز طول خواهد کشید تا حسابهای دریافتنی ایجاد شده ناشی از فروش نسبه به وجه نقد تبدیل شود .

گردش حساب‌های دریافتی

گردش حسابهای دریافتی	فروش های نسیه خالص
	(۲ / مانده ح. دریافتی پایان دوره + مانده ح. دریافتی اول دوره) متوسط حسابهای دریافتی

۱,۱۵۹,۸۶۳	بار در هر سال = ۷/۷۱
(۱۳۸,۴۵۹ + ۱۶۲,۵۲۱ / ۲)	

نسبت‌های اهرمی

- نسبت‌های اهرمی ریسک سرمایه‌گذاران و اعتبار دهندگان بلند مدت یک واحد تجاری را نشان می‌دهد، این نسبت‌ها همچنین اطلاعات مفیدی راجع به توان باز پرداخت بدهی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت شرکت در سر رسید فراهم می‌آورند.
- این نسبت‌ها عبارتند از:
 - نسبت بدهی
 - نسبت توان پرداخت بهره
 - نسبت مالکانه

نسبت بدهی

جمع بدهی به جمع دارائها	جمع بدهی ها	۳۹۳۸۴۹	۰/۴۴
	جمع دارائها	۹۰۳۸۴۱	

- بالا بودن این نسبت بیانگر رسیک بالای اعتبار دهندگان بوده و موجب می‌گردد تا آنها نظر مساعدی نسبت به تمدید اعتبار یا اعطای اعتبار جدید نداشته باشند. سطح مطلوب این نسبت بستگی به ثبات سودآوری در طی سالیان متفاوت دارد. هر چه ثبات سودآوری تاریخی بیشتر باشد اعتبار دهندگان و سرمایه گذاران نسبت های بالاتری را تحمل خواهند کرد.

نسبت دفعات پرداخت بهره

- این نسبت بطور معمول از تقسیم سود قبل از بهره و مالیات بر هزینه بهره بدست می آید. علت استفاده از سود قبل از بهره و مالیات در صورت کسر آن است که این سود جهت پرداخت بهره در دسترس است. این نسبت برای ارزیابی توان واحد تجاری در پرداخت هزینه بهره سالانه بکار می رود.
- واحد این نسبت دفعه ، مرتبه ، یا بار است و بستانکاران و سرمایه گذاران جهت افزایش حاشیه ایمنی نسبت پرداخت بهره بالاتر را ترجیح می دهند.

دفعات پرداخت بهره	هزینه بهره + سود قبل از مالیات	۲۱۸۹۱ + ۳۵۱۳۱	دفعه ۱/۳
	هزینه بهره	۲۱۸۹۱	

نسبت مالکانه

- این نسبت از تقسیم حقوق صاحبان سهام به جمع ارقام سمت چپ ترازنامه (بدهی ها و حقوق صاحبان سهام) بدست می آید. این نسبت بیان می کند که چند درصد از ساختار سرمایه شرکت از محل آورده مالکان تامین شده است.

نسبت مالکانه	حقوق صاحبان سرمایه	۲۵۰۰۰۰۰	۰.۶۲
	جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه	۲۵۰۰۰۰۰+۱۵۰۰۰۰۰	

نسبت های سود آوری

هدف غائی مدیریت حداکثر کردن بازده سهامداران است و سود خالص بهترین ابزار برای تعیین عملکرد مدیریت در دستیابی به هدف مزبور است . بنابراین، ممکن است سهامداران در مجموعه نسبت های مالی برای نسبت های سود آوری اهمیت بیشتری قائل بشوند .

این نسبت ها عمدتاً شامل نسبت سود به فروش، نسبت بازده دارایی ها و نسبت بازده حقوق صاحبان سهام می باشد.

نسبت سود خالص به فروش

این نسبت از تقسیم سود خالص به فروش بدست می آید و میزان بازدهی را به ازای هر ریال از فروش نشان می دهد .

نسبت سود خالص به فروش	سود خالص	۲۸۸۳۱	۰/۰۲۵
	فروش خالص	۱۱۵۹۸۶۳	

ضعف این نسبت آن است که بسیاری از هزینه ها همانند هزینه تامین مالی که در محاسبه سود خالص لحاظ شده اند ارتباطی به فعالیت فروش ندارند. این نسبت در ظاهر مطلوب نیست و نمی توان بطور قاطع نسبت به سودآوری واحد تجاری اظهار نظر کرد ابزار بهتر در ارزیابی سود آوری واحد تجاری نسبت سود عملیاتی به فروش است .

نسبت سود عملیاتی

این نسبت از تقسیم عملیاتی به فروش خالص بدست می آید . ارقام غیر عملیاتی همچون در آمد و هزینه بهره ، سود و زیان واگذاری دارائیهها در محاسبه سود عملیاتی منظور نمی شود.

این نسبت معیار قویتری برای ارزیابی سودآوری و فروش است .

نسبت سود	سود عملیاتی	(هزینه های عمومی اداری+بهای تمام شده کالای فروش رفته)-فروش خالص
عملیاتی به فروش خالص	فروش خالص	فروش خالص

نسبت بازده دارایی‌ها

این نسبت از تقسیم سود خالص به جمع دارائیه‌ها بدست می‌آید و معیار بهتری برای سنجش سود آوری واحد تجاری در مقایسه با نسبت سود خالص به فروش و نسبت سود عملیاتی است زیرا توان مدیریت را در بکارگیری موثر از دارائیه‌ها در ایجاد سود خالص نشان می‌دهد.

بازده جمع دارائیه‌ها	سود خالص	سود خالص
	متوسط دارائیه‌ها	$(\text{دارائیه‌های پایان دوره} + \text{دارائیه‌های اول دوره}) / 2$

۲۸۸۳۱	۰/۰۳
$(۸۴۶۰۱۰ + ۹۰۳۸۴۱) / 2$	

این نسبت بازده دارائیه‌های بکار گرفته شده طی دوره را نشان می‌دهد بنابراین ، در منخرج کسر از متوسط دارائیه‌های طی دوره استفاده شده است .

نسبت بازده حقوق صاحبان سهام

:
این نسبت از تقسیم سود خالص منهای سود سهام ممتاز بر متوسط حقوق صاحبان سهام بدست می آید. سود در دسترس جهت توزیع بین سهامداران عادی سود خالص منهای سود سهام ممتاز است .

بازده حقوق	سود سهام ممتاز - سود خالص	۲۸۸۳۱ - ۴۸۱۲	۰/۰۵
صاحبان سهام	متوسط حقوق صاحبان سهام	(۴۶۵۶۴۲ + ۴۷۰۹۱۸) /	

این نسبت میزان موفقیت مدیریت را در حداکثر نمودن بازده سهامداران عادی نشان می دهد .

درآمد هر سهم

سرمایه گذاران اغلب علاقمندند که قدرت سود آوری را بر مبنای سود هر سهم اندازه گیری کنند . نسبت سود هر سهم از تقسیم سود خالص منهای سود سهام ممتاز بر تعداد سهام عادی بدست می آید. سود هر سهم در قسمت انتهایی صورت حساب سود و زیان نشان داده می شود.

نسبت قیمت به سود هر سهم

این نسبت از تقسیم ارزش بازار به سود هر سهم بدست می‌آید با فرض آن که طبق اطلاعات بازار بورس ارزش بازار سهام شرکتی در پایان سال ۱۳۷۶، ۲۲.۸۷۵ ریال باشد در صورتی که سود هر سهم آن ۲.۱۷ باشد، نسبت قیمت به سود عبارت است از:

نسبت قیمت به سود	ارزش بازار هر سهم	۲۲/۸۷۵	۵۴/۱۰
	سود هر سهم	۲/۱۷	

روند افزایش این نسبت مبین رشد واحد تجاری است که از دیدگاه سرمایه‌گذاران بسیار مطلوب است و روند کاهشی آن سرمایه‌گذاران و سهامداران را نگران خواهد کرد.

بازده سود سهام

بازده سود سهام از تقسیم سود عادی بر ارزش بازار هر سهم بدست می آید:

بازده سود سهام E/P	سود هر سهم عادی	۲/۱۷	۰/۰۹۵
	ارزش بازار هر سهم عادی	۲۲/۸۷۵	

تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی

۱. نسبت های نقدینگی

• نسبت جاری

فرمول: جمع دارائیهای جاری / جمع بدهای های جاری

• نسبت آنی

فرمول: (موجودی مواد و کالا - جمع دارایی های جاری) / جمع بدهی های جاری

۱۱. نسبت های عملیاتی

• گردش موجودی کالا

فرمول: درآمد حاصل از خدمات و فروش / (موجودی موارد و کالا + سفارشات موادو کالا)

• گردش دارایی

فرمول: درآمد حاصل از خدمات و فروش / جمع کل دارائیهها

• دوره وصول مطالبات

فرمول: جمع کل اسناد دریافتنی تجاری / متوسط فروش روزانه

۱۱۱. نسبت های اهرمی

• نسبت بدهی

فرمول: جمع کل بدهی ها / جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سهام

• توان پرداخت بهره

فرمول: سودقبل از بهره و مالیات / هزینه بهره

• نسبت مالکانه

فرمول: حقوق صاحبان سهام / جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سهام

۱۱۷. نسبت های سود آوری

• نسبت سود به فروش

فرمول: سود خالص / فروش

• نسبت حاشیه سود ناخالص

فرمول: سود ناخالص / فروش

• نرخ بازده دارایی

فرمول: سود خالص / کل دارائیهها

• نرخ بازده حقوق صاحبان سهام

فرمول: سود خالص / حقوق صاحبان سهام

با سپاس از حسن توجه شما

hdianatpey@mail.sbu.ac.ir

@ACCPress

